

מלגות ופרסים

7

7 < מלגות ופרסים

7.1 < תוכנית מלגות במדעי הרוח והחברה מיסודה של הקרן ע"ש אליכס דה רוטשילד

תוכנית המלגות לתלמידי מחקר לתואר דוקטור במדעי הרוח והחברה היא פרי יוזמה משותפת של הקרן ע"ש אליכס דה רוטשילד לאומנויות ומלגות לסטודנטים והאקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. התוכנית נוסדה בנובמבר 2023 בעקבות דוחות האקדמיה שעסקו בתוכניות לקידום המחקר במדעי הרוח והחברה ואשר הצביעו על תמיכה דלה בחוקרים ובתלמידי מחקר מצטיינים בתחומים אלו. את המלגות מממנת הקרן ע"ש אליכס דה רוטשילד, והאקדמיה מנהלת את התוכנית. תוכנית מלגות יוקרתיות זו בחסות האקדמיה מחזקת את החוקרים והחוקרות המצטיינים במדעי הרוח והחברה ומעודדת תלמידים ותלמידות מצטיינים נוספים לפנות למחקר בתחומים אלו. הכרה רשמית במצוינות של דור העתיד במדעי הרוח והחברה פותחת לפני החוקרים אפשרויות להמשיך בעבודתם המחקרית בארץ ובעולם ומסייעת להם להגיע לחזית המחקר.

המלגות מיועדות לסטודנטים וסטודנטיות מצטיינים, תושבי ישראל הלומדים לתואר דוקטור במדעי הרוח והחברה. הן מוענקות על בסיס הצטיינות אישית בלימודים לתלמידים אשר עבודת המחקר שלהם מתקדמת כראוי לציון. מדי שנה מוענקות שתי מלגות בסכום של 15,000 דולר כל אחת. נוסף על זה, המלגאים זכאים לפטור מלא משכר לימוד לשנה אקדמית אחת. את הזוכים במלגות בוחרת ועדת שיפוט בראשות נשיאת האקדמיה לשעבר פרופ' נילי כהן (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 12 "ועדות האקדמיה"). המלגאים משתתפים באירוע שנתי ובפעילויות משותפות כדי ליצור קהילת חוקרים במדעי הרוח והחברה שתעמוד בחוד החנית של המחקר בישראל ובעולם.

מימין: נשיא האקדמיה פרופ' דוד הראל, הזוכה במלגה יואב גולדשטיין, הזוכה במלגה סתיו קליין, נאמנת הקרן ע"ש אליכס דה רוטשילד עו"ד פזית שלמון ברץ ונשיאת האקדמיה לשעבר פרופ' נילי כהן

אלה המלגאים לשנת תשפ"ה:

סתיו קליין

אוניברסיטת אריאל בשומרון
לימודי ארץ ישראל וארכאולוגיה

יואב גולדשטיין

אוניברסיטת תל אביב
כלכלה

7.2 < תוכנית מלגות אדמס

תוכנית מלגות אדמס היא פרי יוזמה משותפת של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים וקרן משפחת אדמס. התוכנית נוסדה בשנת תשס"ו (2005) בידי מר מרסל אדמס ז"ל מקנדה, ומאז היא מנוהלת על ידי

האקדמיה. תוכנית מלגות אדמס היוקרתיות מיועדת לתלמידי ותלמידות מחקר מצטיינים לתואר דוקטור במוסדות האקדמיים בישראל בתחומי מדעי הטבע, מדעי החיים, מתמטיקה, מדעי המחשב, מדע הנתונים והנדסה.

מלגות אדמס מוענקות מדי שנה לתלמידי ותלמידות מחקר למן השנה השנייה ללימודיהם לתואר דוקטור לתקופה של עד ארבע שנים אקדמיות רצופות. תהליך הסינון הקפדני שמפעילות האוניברסיטאות וועדת ההיגוי והשיפוט של התוכנית מבטיח כי המלגאים והמלגאיות ייצגו את חוד החנית של חוקרי העתיד של מדינת ישראל בתחומי המחקר שבהם המלגות מוענקות. המלגאים זכאים לפטור מלא משכר הלימוד ולמלגה בסכום של 100,000 ש"ח לשנה. נוסף על אלה, התוכנית מקצה לכל מלגאי, בכל שנה, מענק נסיעות בסכום של עד 3,000 דולר לצורך השתתפות פעילה בכינוסים מדעיים ובסדנאות, לצורך שיתוף פעולה מדעי או לריאיון להכשרת בתר־דוקטורט בחו"ל.

חבר האקדמיה פרופ' משה אורן הוא יו"ר ועדת ההיגוי והשיפוט של תוכנית המלגות (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 12 "ועדות האקדמיה").

אלה מלגאי אדמס לשנת תשפ"ה:**יהונתן זומר**

הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
הנדסת חשמל ומחשבים

ולדימיר מינדל

מכון ויצמן למדע
גנטיקה מולקולרית

דורון פינקו

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
מדעי כדור הארץ והסביבה

אלעד צליק

מכון ויצמן למדע
מתמטיקה ומדעי המחשב

מיכאל בירק

הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
ננו טכנולוגיה

אלון גוטפרינד

האוניברסיטה העברית בירושלים
פיזיקה

רוני גטניו

אוניברסיטת תל אביב
מדעי המוח

אלעד זהבי

אוניברסיטת בר־אילן
הנדסת אלקטרו־אופטיקה

אלה מלגאי אדמס לשנת תשפ"ו:

איה מארק

אוניברסיטת חיפה
ביולוגיה אבולוציונית

אוהד סגל

הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
הנדסת חשמל ומחשבים

ירדן שפר

מכון ויצמן למדע
פיזיקה של חומר מעובה

עמית אלעד

האוניברסיטה העברית בירושלים
רפואה, ביולוגיה התפתחותית וחקר הסרטן

נדיר בוני

אוניברסיטת תל אביב
נירוביולוגיה, ביוכימיה וביופיזיקה

אלעד בלאס

אוניברסיטת בר-אילן
כימיה

מעין זיו

מכון ויצמן למדע
כימיה, מדעי כדור הארץ וכוכבי הלכת

למלגאים הישגים מרשימים – רבים מהם מתקבלים להשתלמויות בתר-דוקטורט במוסדות המובחרים בחו"ל, הם מבוקשים כחברי סגל צעירים באוניברסיטאות בארץ ובעולם, ומחקריהם מתפרסמים בכתיבת יוקרתיים.

אירועי התוכנית השנתית של מלגות אדמס לזוכי השנה ולבוגרים, מאי 2024–אוגוסט 2025:

סדנאות תקשורת המדע

בחודשים אוגוסט 2024 ומאי 2025 השתתפו המלגאים בסדנת תקשורת המדע כחלק מהכשרתם להשתתפות הפעילה בכינוסים מדעיים בין-לאומיים. בסדנה הוקנו למלגאים כלים שיסייעו להם להציג את מחקרם בכינוסים מקצועיים וגם לפני הקהל הרחב.

מלגאי אדמס בסדנת תקשורת המדע

סמינר אדמס

סמינר אדמס השנתי נערך בחודש ספטמבר 2024, ובו חגגה האקדמיה עשרים שנה לתוכנית המלגות בהשתתפות נציגי משפחת אדמס, מר סילבן אדמס ועו"ד לינדה אדמס-טרוי, ונשיאת האקדמיה לשעבר פרופ' נילי כהן. הסמינר כלל את טקס הענקת המלגות לזוכי מלגת אדמס לשנת תשפ"ד ותשפ"ה ולזוכת מלגת רות ארנון לשנת תשפ"ה. המרצה האורח היה פרופ' אמנון שעשוע, נשיא ומנכ"ל מובילאיי ופרופסור למדעי המחשב באוניברסיטה העברית בירושלים. כותרת הרצאתו הייתה [Excitement and Danger in Modern AI](#).

מימין: פרופ' אמנון שעשוע נושא את ההרצאה המרכזית בסמינר אדמס. משמאל: מלגאי אדמס לשנת 2024-2025 לצד מר סילבן אדמס, נשיאת האקדמיה לשעבר פרופ' רות ארנון, נשיאת האקדמיה לשעבר פרופ' נילי כהן, חבר האקדמיה ויו"ר ועדת מלגות אדמס פרופ' משה אורן וזכות מלגות אדמס לשעבר בת-שבע שור

כינוס אדמס

בחודש ינואר 2025 נערך כינוס אדמס השנתי, ובו הציגו מלגאי ומלגאיות אדמס מהמחזור העשרים את מחקריהם המגוונים. בכינוס שמעו המלגאים [הרצאה מיוחדת מפי פרופ' אמיר עמדי מאוניברסיטת רייכמן](#), שהציג את מחקרו פורץ הדרך על ההשלכות של פיתוח טכנולוגיות חדשות ונירוסיינס על תחומי הרפואה ועל הבנתנו הבסיסית את המוח האנושי. מרצה אורח נוסף היה ד"ר ברק הירשברג, פרופסור לכימיה באוניברסיטת תל אביב ובוגר תוכנית מלגות אדמס, שנשא הרצאה שהיו בה טיפים מעשיים ועידוד נלהב לפיתוח קריירה אקדמית בישראל.

מימין: פרופ' אמיר עמדי נושא את ההרצאה המרכזית בכינוס אדמס; מלגאי אדמס מהמחזור העשרים של התוכנית מציגים את מחקריהם.

7.3 < תוכנית מלגות רות ארנון

פרופ' רות ארנון, שכינה בעבר כנשיאת האקדמיה וכיו"ר הוועדה לקידום וייצוג נשים במוסדות להשכלה גבוהה, הקימה בשנת 2016 קרן שנועדה לעודד בוגרות מצטיינות של תוכנית מלגות אדמס לצאת להכשרת בתר־דוקטורט בחו"ל. [הקרן מעניקה לבוגרות נבחרות בכל שנה מלגה](#) בסך 20,000 דולר. את הזכות בוחרת ועדת מלגות אדמס לפי הצטיינותן במחקר. מועצת האקדמיה החליטה להמשיך ולקיים את התוכנית לכבוד פרופ' רות ארנון.

מימין: נציגת משפחת אדמס עו"ד לינדה אדמס־טרוי, מלגאית רות ארנון לשנת תשפ"ה ד"ר נעם הראל ונשיאות האקדמיה לשעבר פרופ' רות ארנון ופרופ' נילי כהן

זוכת המלגה לשנת תשפ"ה:

ד"ר נעם הראל

אוניברסיטת תל אביב
חוקרת בתחום ביולוגיה מולקולרית
עוסקת בחקר מערכת החיסון של בני אדם

זוכת המלגה לשנת תשפ"ו:

ד"ר עינת זיידל פוזנר

האוניברסיטה העברית בירושלים
רופאה חוקרת
עוסקת במחקר אימונולוגי

7.4 < תוכנית מלגות ההצטיינות של המועצה להשכלה גבוהה והאקדמיה הלאומית הישראלית למדעים לחוקרי בתר־דוקטורט מחו"ל

בשנת 2018 ייסדה האקדמיה [תוכנית מלגות יוקרתית להבאת בתר־דוקטורנטים מצטיינים](#) במדעי הטבע ובמדעים המדויקים מרחבי העולם לישראל. בזכות שותפות עם המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) הורחבה התוכנית, בשנת 2021, להכללת חוקרים וחוקרות ממדעי הרוח והחברה. מטרת התוכנית הן לחזק את המעבדות המובילות בישראל באמצעות חוקרים מצטיינים ולטוות קשרים מקצועיים ואישיים עם מדענים מצטיינים בתחילת דרכם בשאיפה שיובילו לשיתופי פעולה מחקריים בעתיד.

בשנת תשפ"ד זכו 17 מלגאים ומלגאיות מרחבי העולם במחזור השישי והאחרון של התוכנית. את המלגאים בחרה ועדת שיפוט בראשות חבר האקדמיה פרופ' מרדכי (מוטי) שגב (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 12 "ועדות האקדמיה"). המלגות הן לתקופה של שנתיים, וסכום כל מלגה הוא 160,000 ש"ח לשנה. האקדמיה משתתפת במחצית מהסכום במדעי הטבע ובמדעים המדויקים (STEM) ובשלושה רבעים מן הסכום במדעי הרוח והחברה, והאוניברסיטה המארחת משלימה את השאר.

7.5 < פרס כדור הארץ של פרונטירס Frontiers

פרס כדור הארץ של פרונטירס (Frontiers Planet Prize) נוסד בשנת 2022 בשווייץ על ידי קרן פרונטירס (Frontiers Research Foundation), והוא מוענק לחוקרים ולחוקרות מארצות שונות לאות הוקרה על מחקר שפרסמו בשנתיים הקודמות המקדם קיימות ותורם לייצוב המערכת האקולוגית של כדור הארץ. האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים באמצעות ועדת פרס בראשות פרופ' נגה קרונפלד-שור, היא הגוף הרשמי המייצג את ישראל בתחרות היוקרתית. הוועדה הישראלית מעריכה את המועמדים ומגישה עד שלושה מהם לחבר השופטים הבין-לאומי של הקרן. תהליך השיפוט הבין-לאומי בנוי משני שלבים: בחירת זוכה ארצי מהארצות המשתתפות, ולאחר מכן בחירת שלושה זוכים עולמיים. סכום הפרס למצטיינים העולמיים הוא מיליון דולר אמריקאי שנועדו לסייע לקידום מחקרם.

בשנת 2025 זכה בפרס הארצי של פרונטירס:

ד"ר אוריה אלקולומברי
האוניברסיטה העברית בירושלים

המאמר הזוכה של ד"ר אלקולומברי התפרסם בכתב העת המדעי *Science*, ונחשף בו כי חיידקים זעירים באוקיינוס, שגודלם כשני מיקרומטר בלבד, משחקים תפקיד מכריע בוויסות האקלים העולמי.

ד"ר אוריה אלקולומברי, הזוכה הארצי של ישראל בפרס כדור הארץ של פרונטירס 2025

7.6 < פרסי בלוטניק למדענים צעירים ישראלים במדעי החיים, בכימיה ובמדעי הפיזיקה וההנדסה

תוכנית פרסי בלוטניק למדענים צעירים הושקה בישראל בשנת 2017 בשיתוף האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, האקדמיה למדעים של ניו יורק וקרן משפחת בלוטניק. הפרסים מוענקים מדי שנה לשלושה חוקרים צעירים ומבטיחים באוניברסיטאות ישראליות, בשלושה תחומים – מדעי החיים, מדעי הפיזיקה וההנדסה וכימיה – לציון הישגים יוצאי דופן ולעידוד מצוינות, מקוריות וחדשנות. סכום הפרס הוא 100,000 דולר במענק לא מוגבל – אחד הפרסים הגדולים שנוסדו למען חוקרים בתחילת דרכם. ועדת הפרס, המורכבת מחברי האקדמיה וממדענים ידועי שם, בוחרת את המלצות האוניברסיטאות ובוחרת את הזוכים.

אלה זוכי פרסי בלווטניק לחוקרים צעירים בישראל לשנת 2025:

פרופ' יונתן שטלצר | מדעי החיים

המחלקה לביולוגיה מולקולרית של התא, מכון ויצמן למדע

ד"ר בנג'מין פלמר | כימיה

המחלקה לכימיה, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

פרופ' חיים גרפינקל | מדעי הפיזיקה וההנדסה

הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע, האוניברסיטה העברית בירושלים

מימין: פרופ' ניקולס דירקס, נשיא ומנכ"ל האקדמיה למדעים של ניו יורק, ד"ר בנג'מין פלמר, פרופ' יונתן שטלצר, פרופ' חיים גרפינקל ופרופ' דוד הראל, נשיא האקדמיה, בטקס הענקת הפרסים. Photo courtesy of Blavatnik Awards, The New York Academy of Sciences.

בראש הוועדות המדעיות עמדו השנה חברי האקדמיה פרופ' נעמה ברקאי, פרופ' יוסף קוסט ופרופ' שרית קראוס. במועצה המדעית המייעצת (Scientific Advisory Council) חברים בין השאר נשיא האקדמיה פרופ' דוד הראל, הנשיאה לשעבר פרופ' נילי כהן, זוכה פרס נובל וחבר האקדמיה פרופ' אהרן צ'חנובר וחברי אקדמיה נוספים.

זוכי וזוכות הפרס הצטרפו לקהילת זוכי פרסי בלווטניק למדענים צעירים בארצות הברית ובבריטניה, המונה כיום יותר מ-470 זוכים. בחודש יוני 2025 התקיימו אירועי הפרס בישראל, ובכללם טקס פרסי בלווטניק, שבו מוענקים מדי שנה הפרסים לזוכים, במרכז פרס לשלום ולחדשנות בתל-אביב-יפו, וסימפוזיון המדע, שנערך בבית האקדמיה, והשתתפו בו תלמידי תיכון מצטיינים מרחבי הארץ.

7.7 < תחרות Falling Walls Lab

זו השנה הראשונה שהאקדמיה מובילה את התחרות [Falling Walls Lab](#) בישראל, תחרות בין-לאומית של הצגות קצרות (פיצ'ים, pitches) המאפשרת לסטודנטים ולסטודנטיות לכל התארים, מתואר בוגר ועד בתר־דוקטורט וכן לאנשי מקצוע להציג רעיונות וגילויים חדשניים. כל אחד מהמשתתפים מקבל שלוש דקות להציג לפני חבר שופטים וקהל פתונות לאתגרים מדעיים, חברתיים או סביבתיים. הזוכה מכל מדינה יציג את הרעיון שלו בגמר העולמי שייערך בברלין בחודש נובמבר 2025.

התחרות הישראלית, Falling Walls Lab Israel Academy, נערכה בחודש יולי 2025 בהובלת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים בשיתוף האקדמיה הצעירה הישראלית, שירות החילופים האקדמיים של גרמניה (DAAD), שגרירות גרמניה בישראל ומרכז רובינשטיין באוניברסיטת רייכמן. האירוע נפתח בברכות מפי שגריר גרמניה בישראל מר שטפן זייברט.

הזוכה בתחרות:

הדס עומר

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל
 כותרת ההצגה הייתה Breaking the Wall of Cardiovascular Disease

מלבד השתתפות בתחרות הגמר, הזוכים בתחרויות המקומיות מקבלים הזדמנות להשתתף באירוע פסגת המדע של Falling Walls, שייערך גם הוא בברלין, בנובמבר. ההשתתפות בפסגה מולידה הזדמנויות ליצירת קשרים עם מובילים בתחומי המדע, העסקים והמדיניות.

למעלה, מימין: שגריר גרמניה בישראל מר שטפן זייברט, הזוכה בתחרות הדס עומר במהלך ההצגה שלה, חבר השופטים למטה: משתתפי התחרות

7.8 < מלגות קרן פולקס בישראל

קרן פולקס, שמרכזת בלונדון, מעניקה באמצעות האקדמיה מלגות המיועדות לתלמידי ותלמידות רפואה הלומדים גם לקראת תואר שלישי במדעי החיים. המלגות מוענקות מדי שנה לתקופה של עד שלוש שנים. סכום המלגה הוא עד 2,000 לירות סטרלינג לשנה. המועמדים נבחרים בוועדה של האקדמיה, והחלטות הוועדה כפופות לאישור נאמני קרן פולקס בלונדון. יו"ר הוועדה בישראל הוא חבר האקדמיה פרופ' גדעון רכבי (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 12 "ועדות האקדמיה").

אלה הזוכים במלגות פולקס לשנת תשפ"ו:

דניאל דויס
האוניברסיטה העברית בירושלים

אורי מוסקוביץ
אוניברסיטת תל אביב

יסמין נתנאלי
האוניברסיטה העברית בירושלים

נדב אגם
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

עמית אלעד
האוניברסיטה העברית בירושלים

איתי ארליך
הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל

אלה הזוכים במלגות פולקס לשנת תשפ"ה:

ארז ברמן
האוניברסיטה העברית בירושלים

מבשרת כהן
האוניברסיטה העברית בירושלים

אלישיב צנגן
האוניברסיטה העברית בירושלים

דניאל אוסטובסקי
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

דידי אלגאוי
אוניברסיטת תל אביב

בנימין אסולין
האוניברסיטה העברית בירושלים

אלה התלמידים שמלגתם נמשכת משנת תשפ"ד:

מאיה זיו-אגם מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, **עדי חובב** (ליקסנברג) מהאוניברסיטה העברית בירושלים, **מיכל נבון** מאוניברסיטת תל אביב, **סיוון קיז'נר** מהאוניברסיטה העברית בירושלים, **עמית רימון** מהאוניברסיטה העברית בירושלים

אלה התלמידים שמלגתם נמשכת משנת תשפ"ג ומסתיימת בסוף תשפ"ה:

הדר גולן-ברמן מהאוניברסיטה העברית בירושלים, **נועם הדר** מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, **ליאור היים** מאוניברסיטת תל אביב, **יהודה וקסלר** מהטכניון – מכון טכנולוגי לישראל, **הדר ישראלי** מהאוניברסיטה העברית בירושלים, **אוהד רגב** מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב

פרס סנטה פולקס

אחת לשלוש שנים משפחת פולקס מעניקה את פרס המחקר ע"ש סנטה פולקס לאחד ממלגאי העבר של פולקס בישראל. סכום הפרס הוא עד 2,500 לירות סטרלינג, והוא מוענק ישירות מאת משפחת פולקס.

הזוכה בפרס סנטה פולקס לשנת 2024:

ד"ר משה גלעדי

המחלקה לפיזיולוגיה ופרמקולוגיה
הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר, אוניברסיטת תל אביב

ד"ר משה גלעדי, זוכה פרס סנטה פולקס
לשנת 2024

